

L'OPINIÓ

Surt cada dissabte

15 cèntims

EDITORIAL

L'ensenyament de la història

El diumenge 27 de febrer darrer, Clemendot donà a la Borsa del Treball de Paris una conferència sobre els errors de la Història. Exposà magistralment el tema, que bé mereix un comentari si pensem en el nostre país, on la Història, tan la destinada als petits com als grans, n'està farcida.

La veritat dels fets contemporanis és difícil d'escatir, perquè abans de ficar-se als arxius passen de boca en boca deformant-se per les passions. Pregunteu, per exemple, als historiadors oficials de la guerra europea, les causes i els fets d'aquella conflagració, i veuren com cada general us en dona una explicació contradictòria. I això que no es tracta pas de saber coses dels temps homèrics en què dominava el caire ideal i meravellós.

En la relació dels esdeveniments llunyans trobem deformacions i exageracions tan greus com les que Lafontaine ha exposat irònicament en la bella fable de les Dones i el Secret.

Per això Clemendot recomana als mestres i educadors la més gran atenció en l'ensenyament de la vida pretèrita, i els exhorta a prescindir no sols dels errors sinó de les omissions comeses expressament amb tota intenció. Cita el cas de Clovis matant el guerrer que es negava a entregar-li el vas sagrat pres com a botí en bona llei de guerra. Tots els manuals d'Història de França donen la raó al Rei, i no obstant la tenia el vassall, fidel observador dels costums dels elans germànics. Interessa als historiadors que Clovis quedés bé perquè així convé pel bé del país. No fa res que Tácit ens hagi explicat les habituds dels pobles bàrbars, conservades encara en temps de Clovis. Cal que la reialesa, avui autoritat, sigui respectada.

Les Croades organitzades per tal de rescatar el Sant Sepulcre del poder dels infidels - malgrat que el Sant Sepulcre era buit - i són enaltides sempre en els textos. En canvi ningú no parla del recrutament dels milers d'infants destinats a Terra Santa, morts de fam i de misèria al peu dels murs de Laon i en altres

llocs abans de traspasar les fronteres de França.

Tots els infants saben la glòria que pertany a Enric IV i després a Colbert per l'establiment de les manufactures oficials. I ningú no coneix per l'ensenyament oficial en què consistien aquelles organitzacions. Només els que s'han après personalment la Història s'han assabentat del règim que hi era rigorosament observat.

En veritables presons, tristes i sense higiene, hom començava el treball amb

l'oració obligada, i es seguia sota el règim del silenci més absolut. La transgressió era punida amb forts càstigs corporals.

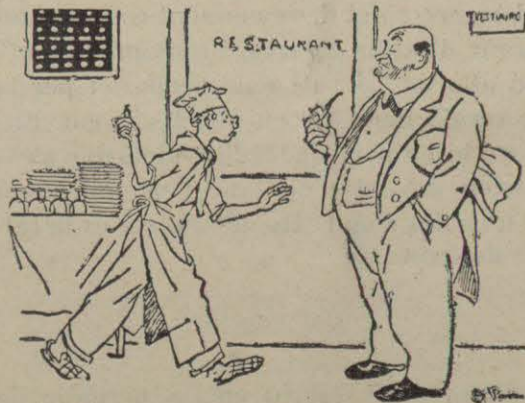
No n'hi hauria prou amb revisar els manuals d'Història, ni a França ni als països més endarrerits encara. Cal fer-ne de nous, que siguin clars, senzills, adaptats als documents i als monuments de cada època. Han d'ésser concebuts en el regne de la veritat, sense orientació política ni de cap altra mena que pugui induir a l'error i a la passió insensata.

D'Alsàcia a Flandes

per RAMON FABREGAT

Ja ha acabat, per ara, a la Cambra francesa, l'apassionat debat sobre l'Alsàcia. Totes les grans "vedettes" han fet exhibicions superbes, arrencant aplaudiments unànims i xardorosos. M. Poincaré, tot demanant lleis excepcionals per a combatre un problema que diuen que no existeix, ha cantat les excel·lències del tracte que l'amorosa i democràtica França dona a una filla rebel. Després, el batlle de Lió, M. Herriot, ha tingut ocasió de recordar-nos els principis de la Revolució francesa i allò tan sabut de la "França una i indivisible", com si principis i lleis no haguessin de poder sofrir els canvis que els temps i la voluntat imposen. Per fi ha parlat M. Grumbach, i gosem a dir que ha prestat un magre servei a la causa de justícia que comporta el socialisme internacional.

Al meu entendre, és un concepte erroni de la fraternitat universal aquell que

UNA TRAGEDIA A LA CUINA
—Senyor, senyor! El cuiner acaba de saltar-se el cervell!

—Amb oli o amb llard?

(De Candide, Paris.)

en nom de doctrinarismes filosòfics tancats s'oposa a les reivindicacions d'un poble amb el pretext que tot es redueix a una qüestió de sotanes i de marks alemanys. Si bé és cert que la gran majoria de l'autonomisme alsacià és clerical, ningú no negarà que certs sectors liberals i democràtics no són menys autonomistes que les ovelles de l'abat Haegy. En aquest cas trobo molt més franca i encertada l'actitud de Béron, el comunista alsacià, puix segueix per la bona via marxista no negant el seu ajut als clericals autonomistes alsacians. "No tenim pas la pretensió — diu Marx en *La qüestió jueva* — que han de suprimir llur misèria religiosa perquè quedi suprimida llur misèria material. Creiem, al contrari, que no suprimiran veritablement llur misèria religiosa fins que hauran suprimit llur misèria material".

Per a la França una i indivisible el problema d'Alsàcia no existeix. Tot el més que hi pugui haver és un "malaise". Molt bé, però tanmateix és un "malaise" que ja ve de lluny, és a dir de quan eren governats pels alemanys. Un membre del Reichstag alemany digué parlant amb una personalitat d'esquerra francesa: "Ils (els alsacians) nous ont em...cinquante ans. C'est bien votre tour. Vous n'avez fini d'en voir". Frase lapidària, si voleu, però que demostra la vitalitat d'un moviment que no es deixa absorbir pel xuclador dels cataplasmes oficials.

Ja veiem doncs que Poincaré, Herriot, Grumbach, secundats pel bisbe de Strasbourg, Mgr. Ruch, formen un sol cos. Veritablement, no sabem comprendre la passió que posen amics admirats a fer el panegíric dels polítics i de la França 1929... (Acaba a la pàg. 6.)